

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Θεσσαλονίκη, 05/07/2018

Αριθμός απόφασης: 1352

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ ΚΑΙ

ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

ΤΜΗΜΑ Α7 - ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

Ταχ. Δ/ση : Εγνατία 45

Ταχ. Κώδικας : 54630 - Θεσσαλονίκη

Πληροφορίες : Κ. Μαβινίδου

Τηλέφωνο : 2313 333245

ΦΑΞ : 2313-333258

E-Mail : ded.thess1@n3.syzefxis.gov.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπ' όψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170).

β. Του άρθρου 11 της Δ. ΟΡΓ. Α 1036960 ΕΞ 2017/10.03.2017 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ 968 Β'/22.03.2017) με θέμα «*Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)*»

γ. Της ΠΟΛ 1064/12.04.2017 Απόφασης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (ΦΕΚ Β' 1440/27-04-2017).

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ Β' 2759/1.9.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την με ημερομηνία κατάθεσης **..-03-2018** και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανή προσφυγή της **με ΑΦΜ**, κατοίκου επί της οδού, Τ.Θ...., Οικισμός, ΤΚ-....., κατά: **α)** της **με αριθμό δήλωσης**/..-02-2018 **Πράξης Διοικητικού**

Προσδιορισμού Φόρου, φορολογικού έτους 2015, με αριθ. ειδ/σης ... και β) της με αριθμό δήλωσης/09-02-2018 Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου, φορολογικού έτους 2016, με αριθ. ειδ/σης ... και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Τις ως άνω προσβαλλόμενες πράξεις, των οποίων ζητείται η ακύρωση.
6. Τις απόψεις της αρμόδιας φορολογικής αρχής.
7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α7 – Επανεξέτασης της Υπηρεσίας μας, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με ημερομηνία κατάθεσης ..-03-2018 και με αριθμό πρωτοκόλλου ενδικοφανούς προσφυγής της **με ΑΦΜ**, η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμαστε τα ακόλουθα:

Στις ..-06-2016 η προσφεύγουσα υπέβαλε την υπ' αριθ./-06-2016, αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2015, βάσει της οποίας εκδόθηκε στις 09/02/2018 η με αριθμό δήλωσης και με αριθμό ειδοποίησης Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού του Φόρου Εισοδήματος της ΑΑΔΕ, για το φορολογικό έτος 2015, από την οποία προέκυψε προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών ύψους 3.742,93€ και ποσό πληρωμής ύψους 2.306,88€.

Στις 19-06-2017 η προσφεύγουσα υπέβαλε την υπ' αριθ./19-06-2017, αρχική δήλωση φορολογίας εισοδήματος, φορολογικού έτους 2016, βάσει της οποίας εκδόθηκε στις 09/02/2018 η με αριθμό δήλωσης και με αριθμό ειδοποίησης Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού του Φόρου Εισοδήματος της ΑΑΔΕ, για το φορολογικό έτος 2016, από την οποία προέκυψε προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών ύψους 5.606,28€ και ποσό πληρωμής ύψους 2.792,88€.

Η προσφεύγουσα προκειμένου να καλύψει την προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών έκανε ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενων ετών, ήτοι ποσό 3.800,00€ για το φορολογικό έτος 2015 και ποσό 5.600,00€ για το φορολογικό έτος 2016, προσκομίζοντας εμπρόθεσμα και συγκεκριμένα στις 1-07-2016 και 19-06-2017 αντίστοιχα, στο Τμήμα Εισοδήματος της ΔΟΥ, τις δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος, σε έντυπη μορφή με όλα τα δικαιολογητικά καθώς και τα έντυπα ανάλωσης κεφαλαίου προηγούμενων ετών.

Η Δ.Ο.Υ. δεν έκανε δεκτό το ως άνω αίτημα διότι το υπόλοιπο ποσό του στεγαστικού δανείου που λήφθηκε από την προσφεύγουσα σε προγενέστερο έτος και συγκεκριμένα το 2005, για την ανέγερση της κύριας κατοικίας της και δεν χρησιμοποιήθηκε για τον λόγο αυτό, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ανάλωση κεφαλαίου για την κάλυψη τεκμηρίων.

Η προσφεύγουσα, με την υπό κρίση Ενδικοφανή Προσφυγή, ζητά την ακύρωση ή τροποποίηση των προσβαλλόμενων πράξεων, του προϊστάμενου της Δ.Ο.Υ., προβάλλοντας τους παρακάτω

λόγους:

- Ο περιορισμός, στον οποίο στηρίχθηκε το Τμήμα Εισοδήματος της ΔΟΥ, προκύπτει από την ΠΟΛ 1094/1989, στην οποία αναφέρεται ότι τα δάνεια μπορούν να χρησιμοποιηθούν μόνο για το σκοπό για τον οποίο έχουν ληφθεί και όχι για άλλο σκοπό π.χ. βιοτεχνικά δάνεια ή δάνειο για αγορά περιουσιακού στοιχείου που η αντίστοιχη δαπάνη του δεν αποτελεί τεκμήριο που θέλει να καλύψει ο φορολογούμενος.
- Η εν λόγω ΠΟΛ 1094/1989 δεν ισχύει κατά τα έτη υποβολής των επίμαχων δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, αφού έχει αντικατασταθεί από τον Ν. 4172/2013 και την ΠΟΛ 1076/2015, όπου δεν γίνεται καμία αναφορά στον περιορισμό αυτό.
- Μετά την έναρξη του Ν. 4172/2013 δεν αναγράφεται σε καμία ΠΟΛ ο περιορισμός αυτός στη χρήση των δανείων. Επίσης, στις μεταβατικές διατάξεις του νόμου αναφέρεται: «22. Από την έναρξη ισχύος του Ν. 4172/2013 παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του Ν. 2238/1994 (Α' 151), συμπεριλαμβανομένων και όλων των κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού του νόμου».
- Με βάση τα παραπάνω, συνάγεται ότι αποδεδειγμένα μη καταναλωθέν ποσό στεγαστικού δανείου, που λήφθηκε σε προηγούμενο έτος, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ανάλωση κεφαλαίου προηγούμενου έτους, σε επόμενα έτη.
- Μεγάλο μέρος των τεκμηρίων, τα οποία αιτείται να καλυφθούν από το μη καταναλωθέν ποσό του στεγαστικού δανείου, προκύπτει από την αποπληρωμή των δόσεων του εν λόγω δανείου.

Επειδή, σύμφωνα με το **άρθρο 72 παρ. 25 του Ν.4172/2013** ορίζεται ότι: «Από την έναρξη ισχύος του ν. [4172/2013](#) παύουν να ισχύουν οι διατάξεις του ν. [2238/1994](#) (Α' 151), συμπεριλαμβανομένων και όλων των κανονιστικών πράξεων και εγκυκλίων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση αυτού του νόμου».

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της **παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 2238/1994**, ορίζεται ότι: “2. Ο προϊστάμενος της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς μεταξύ του δηλούμενου εισοδήματος και της συνολικής ετήσιας τεκμαρτής δαπάνης, των άρθρων 16 και 17, υποχρεούται να λάβει υπόψη του τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία και με τα οποία καλύπτεται ή περιορίζεται η διαφορά που προκύπτει. Στις περιπτώσεις αυτής της παραγράφου ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης. Τα ποσά αυτά μεταξύ άλλων είναι τα δάνεια και η ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο”.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της **περ. ε' και ζ' της παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 2238/1994**, ορίζεται ότι ο φορολογούμενος προκειμένου να καλύψει δαπάνες τεκμηρίων, μπορεί να επικαλεσθεί δάνεια που αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία και έχουν ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης ή ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο.

Ειδικότερα, στην περ. ε', ορίζεται ότι: “ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 17 του ίδιου νόμου, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης” και στην περ.ζ' ορίζεται ότι: ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο. Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 16 και 17, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών... Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού...».

Επειδή, στο με αριθμό πρωτοκόλλου **1078907/1417/A0012/30-7-2008** έγγραφο αναφέρεται ότι: “1... 2. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ.ε', της παρ.8 του άρθρου 5 της 1037956/356/A0012/ΠΟΛ.1094/1989, τα δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί πρέπει να αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία και δεν πρέπει να είχαν ληφθεί για άλλο σκοπό, π.χ. βιοτεχνικά δάνεια ή δάνειο για αγορά περιουσιακού στοιχείου που η αντίστοιχη δαπάνη του δεν αποτελεί τεκμήριο που θέλει να καλύψει ο φορολογούμενος.

3. Κατόπιν των ανωτέρω το υπόλοιπο δανείου που δεν δαπανήθηκε και είχε ληφθεί για το σκοπό που αναφέρεται στη δανειακή σύμβαση της αγοράς συγκεκριμένου ακινήτου ή την αποπεράτωση ή την επισκευή συγκεκριμένης κατοικίας δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη ή τον περιορισμό του τεκμηρίου αγοράς άλλου ακινήτου ή την αποπεράτωση ή την επισκευή άλλης κατοικίας, καθώς επίσης και για την κάλυψη ή τον περιορισμό τεκμηρίου τοκοχρεωλυτικών δόσεων ή της εξόφλησης του υπολοίπου τόσο του ίδιου του δανείου όσο και άλλων δανείων αλλά και για την κάλυψη τεκμηρίου ιδιοκατοίκησης και αυτοκινήτου γιατί έχει συναφθεί για ένα ορισμένο σκοπό και μόνο για το σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί (σχετ. 1084619/1979/AO012/21.11.2006 έγγραφο)”.

Επειδή, στο με αριθμό πρωτοκόλλου **1100555/1908/A0012/4-11-2008** έγγραφο, αναφέρεται ότι: “1... 2. Έχει γίνει δεκτό με την παρ. 8 της 1037965/356/0012/ ΠΟΛ.1094/23-3-1989, διαταγή μας για να ληφθεί υπόψη το δάνειο για κάλυψη τεκμηρίου δεν πρέπει να έχει ληφθεί για άλλο σκοπό από αυτόν που αφορά το τεκμήριο.

3. Κατόπιν των ανωτέρω και όπως έχει γίνει δεκτό από τη Διοίκηση με το 1098890/2296/A0012/30-11-2006 έγγραφό της προκύπτει ότι, εφόσον το δάνειο που σύναψε ο φορολογούμενος ήταν για αγορά

ακινήτου, δεν μπορεί το υπόλοιπο ποσό που δεν δαπανήθηκε να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη ή τον περιορισμό του τεκμηρίου των τοκοχρεολυτικών δόσεων ή της εξόφλησης του υπολοίπου του δανείου, γιατί συνάφθηκε για έναν ορισμένο σκοπό και μόνο για το σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί. Επομένως, σωστά η Δ.Ο.Υ. δεν δέχεται τη χρήση του υπολοίπου του δανείου προς ανάλωση κεφαλαίου”.

3. Κατόπιν των ανωτέρω το υπόλοιπο δανείου που δεν δαπανήθηκε και είχε ληφθεί για το σκοπό που αναφέρεται στη δανειακή σύμβαση της αγοράς συγκεκριμένου ακινήτου ή την αποπεράτωση ή την επισκευή συγκεκριμένης κατοικίας δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη ή τον περιορισμό του τεκμηρίου αγοράς άλλου ακινήτου ή την αποπεράτωση ή την επισκευή άλλης κατοικίας, καθώς επίσης και για την κάλυψη ή τον περιορισμό τεκμηρίου τοκοχρεολυτικών δόσεων ή της εξόφλησης του υπολοίπου τόσο του ίδιου του δανείου όσο και άλλων δανείων αλλά και για την κάλυψη τεκμηρίου ιδιοκατοίκησης και αυτοκινήτου γιατί έχει συναφθεί για ένα ορισμένο σκοπό και μόνο για το σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί (σχ.ετ. 1084619/1979/ΑΟ012/21.11.2006 έγγραφο).

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις του **άρθρου 30 παρ. 1, 2 και 3 του Ν. 4172/2013 (Κ.Φ.Δ.),** “Εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας”, ορίζεται ότι: “1. Ο φορολογούμενος που υπόκειται σε φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων υποβάλλεται σε εναλλακτική ελάχιστη φορολογία όταν το τεκμαρτό εισόδημά του είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Σε αυτή την περίπτωση στο φορολογητέο εισόδημα προστίθεται η διαφορά μεταξύ του τεκμαρτού και πραγματικού εισοδήματος και αυτή φορολογείται, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 34. 2. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως και 34. 3. Το «συνολικό εισόδημα» προσδιορίζεται ως το συνολικό ποσό του φορολογητέου εισοδήματος κατά την έννοια του άρθρου 7 που αποκτά ο φορολογούμενος και τα εξαρτώμενα μέλη του από τις τέσσερις κατηγορίες ακαθάριστων εσόδων που αναγνωρίζονται στο άρθρο 7 του Κ.Φ.Ε. ...”.

Επειδή, στα **άρθρα 31 παρ. 1 και 32 του Ν. 4172/2013,** αναφέρονται οι αντικειμενικές δαπάνες και υπηρεσίες καθώς και οι δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων που λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του τεκμαρτού εισοδήματος του φορολογουμένου και των εξαρτώμενων μελών του. Ενώ, στο άρθρο 33, αναφέρονται οι περιπτώσεις, όπου δεν εφαρμόζονται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Επειδή, σύμφωνα με τις διατάξεις της **παρ. 1. του άρθρου 34** του ίδιου νόμου, ορίζεται ότι: “1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται: α) σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 15 εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις... στην παρ. 2 του ίδιου άρθρου 34, ορίζεται ότι: “2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα

αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά που ιδίως είναι: α) Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον φορολογούμενο και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις... ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη χρονολογία. Ειδικώς, όταν πρόκειται για την κάλυψη διαφοράς δαπάνης της προηγούμενης παραγράφου, κατά το ποσό που προέρχεται από δαπάνη του άρθρου 32 ή του άρθρου 34, το ποσό του δανείου λαμβάνεται υπόψη εφόσον από το οικείο έγγραφο αποδεικνύεται ότι έχει ληφθεί πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης... ζ) Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα έχει απαλλαγεί από το φόρο. Για τον προσδιορισμό του κεφαλαίου αυτού ανά έτος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα απαλλαγεί από το φόρο, τα οποία προκύπτουν από συμψηφισμό των θετικών και αρνητικών στοιχείων αυτών, από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παραγράφου αυτής και από οποιοδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών. Αν δεν υπάρχουν δαπάνες με βάση το άρθρο 31 ή αν το ποσό τους είναι μικρότερο από τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ προκειμένου για άγαμο και πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ προκειμένου για συζύγους, το ποσό που πρέπει να εκπέσει προσδιορίζεται με βάση την κοινωνική, οικονομική και οικογενειακή κατάσταση των φορολογουμένων και τις αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσής τους και σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριών χιλιάδων (3.000) και πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ, αντίστοιχα.

Κάθε ποσό που καταβλήθηκε για την απόκτηση των εσόδων των παραπάνω περιπτώσεων τα μειώνει και η διαφορά που προκύπτει λαμβάνεται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης, εκτός αν τα ποσά αυτά έχουν ληφθεί υπόψη κατά τον προσδιορισμό του εισοδήματος του έτους που καταβλήθηκαν και ο φορολογούμενος επικαλείται ανάλωση κεφαλαίου του έτους αυτού...”.

Επειδή, σύμφωνα με την διευκρινιστική **ΠΟΛ 1076/2015** παρέχονται οδηγίες για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 30 έως 34 του Ν. 4172/2013, βάσει των οποίων θεσπίζεται εναλλακτικός τρόπος υπολογισμού της ελάχιστης φορολογίας εισοδήματος, όταν το τεκμαρτό εισόδημα του φυσικού προσώπου είναι υψηλότερο από το συνολικό εισόδημά του. Το τεκμαρτό εισόδημα υπολογίζεται με βάση τις αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης και τις δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, σύμφωνα με τα άρθρα 31 και 32. Με το άρθρο 33 ορίζονται οι περιπτώσεις στις οποίες δεν εφαρμόζεται η ετήσια αντικειμενική δαπάνη και η δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Εάν το συνολικό δηλωθέν εισόδημα, το οποίο προσδιορίζεται από τις τέσσερις κατηγορίες (πηγές) ακαθάριστων εισοδημάτων που προβλέπονται στο άρθρο 7 του ΚΦΕ, είναι μικρότερο του τεκμαρτού εισοδήματος (αντικειμενικές δαπάνες και δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων), τότε η διαφορά που θα προκύψει θα φορολογηθεί εκτός και αν καλυφθεί ή περιορισθεί με αναλώσεις από εισοδήματα παρελθόντων ετών, σύμφωνα με τις διατάξεις που ορίζονται στο άρθρο 34.

Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 34, η διαφορά μεταξύ του συνολικού εισοδήματος που δηλώθηκε από το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα εξαρτώμενα μέλη και του τεκμαρτού εισοδήματος των άρθρων 31 και 32, όπως η διαφορά αυτή αναμορφώνεται ύστερα από την εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 2 αυτού του άρθρου, φορολογείται κατά περίπτωση με: α) τη φορολογική κλίμακα της παρ. 1 άρθρου 15 του Κ.Φ.Ε. εφόσον ο φορολογούμενος έχει εισόδημα μόνο από μισθωτή εργασία ή/και συντάξεις ή εφόσον το μεγαλύτερο μέρος των εισοδημάτων του προκύπτει από μισθωτή εργασία και συντάξεις ή δεν υπάρχει εισόδημα από καμία κατηγορία...

Σύμφωνα, με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 34, η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς που προκύπτει με βάση τις διατάξεις της παρ.1 του ίδιου άρθρου, υποχρεούται να λάβει υπόψη της τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά που εισπράχθηκαν και τα οποία αποδεικνύονται με νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Αν τα ποσά αυτά έχουν απλώς πιστωθεί, χωρίς να έχουν εισπραχθεί δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη κατά την εφαρμογή, αυτής της περίπτωσης, καθόσον δεν είναι δυνατόν, να χρησιμοποιηθούν εφόσον δεν εισπράχθηκαν. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης της συνδρομής των προϋποθέσεων για τα ποσά αυτά που περιορίζουν τη διαφορά μεταξύ συνολικού εισοδήματος και τεκμαρτού εισοδήματος.

Στο νόμο αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες κατηγορίες εισοδημάτων ή εσόδων που περιορίζουν την πιο πάνω διαφορά. Τονίζεται ότι και οποιοδήποτε άλλο έσοδο που δεν αναφέρεται ρητά στο νόμο (π.χ. κέρδη από λαχεία) λαμβάνεται υπόψη, εφόσον αποδεικνύεται η είσπραξη του, η φορολόγηση του ή η απαλλαγή του από τη φορολογία. *Τα ποσά που ιδίως λαμβάνονται υπόψη για την κάλυψη ή τον περιορισμό της υπόψη διαφοράς είναι τα εξής:* α) *Πραγματικά εισοδήματα τα οποία αποκτήθηκαν από τον ίδιο το φορολογούμενο, τη σύζυγο του και τα εξαρτώμενα μέλη του και τα οποία απαλλάσσονται από το φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις...* ε) *Δάνεια τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία ότι φέρουν βέβαιη χρονολογία.* Απαιτείται συμβολαιογραφικό έγγραφο ή ιδιωτικό έγγραφο με βέβαιη χρονολογία, που να αποδεικνύει τη σύναψη δανείου και την καταβολή των χρηματικών ποσών που καταβλήθηκαν το κρίσιμο φορολογικό έτος... Επίσης, όταν πρόκειται για κάλυψη δαπάνης απόκτησης περιουσιακού στοιχείου από εκείνα που αναφέρονται στο άρθρο 32 πρέπει να αποδεικνύεται ότι το δάνειο λήφθηκε πριν από την πραγματοποίηση της σχετικής δαπάνης... ζ) *Ανάλωση κεφαλαίου που αποδεδειγμένα έχει φορολογηθεί κατά τα προηγούμενα έτη ή νόμιμα είχε απαλλαγεί από το φόρο.* Ειδικότερα, για τον προσδιορισμό κάθε χρόνο, του κεφαλαίου που μπορεί να επικαλεστεί ο φορολογούμενος, από τα πραγματικά εισοδήματα που έχουν φορολογηθεί ή νόμιμα έχουν απαλλαγεί της φορολογίας καθώς και από τα χρηματικά ποσά που ορίζονται στις περιπτώσεις β', γ', δ', ε' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 34 καθώς και από οποιαδήποτε άλλο ποσό το οποίο αποδεδειγμένα έχει εισπραχθεί, εκπίπτουν οι δαπάνες που προσδιορίζονται στα άρθρα 31 και 32 του ΚΦΕ, ανεξάρτητα αν απαλλάσσονται της εφαρμογής των άρθρων αυτών...

Διευκρινίζεται ότι τα έτη για τα οποία γίνεται επίκληση με σκοπό την ανάλωση θα πρέπει να είναι συνεχόμενα και να φθάνουν μέχρι το προηγούμενο του κρινόμενου έτους. Το θετικό αλγεβρικό άθροισμα των ετών αυτών θα αποτελέσει το συνολικό κεφάλαιο που σχηματίστηκε αυτά τα έτη. Αν σε κάποιο έτος ο προσδιορισμός του εισοδήματος πραγματοποιηθεί με βάση την τεκμαρτή δαπάνη τότε θεωρείται ότι δεν

απομένει κεφάλαιο προς επίκληση για το έτος αυτό (θεωρείται μηδενικό) και δεν επηρεάζει αρνητικά τα θετικά υπόλοιπα των προηγούμενων ετών. Αν όμως σε κάποιο έτος προκύψει αρνητικό υπόλοιπο και υπάρχει απαλλαγή από τις αντικειμενικές δαπάνες των άρθρων 31 και 32 του Κ.Φ.Ε. τότε το έτος αυτό επηρεάζει αρνητικά τα θετικά υπόλοιπα των προηγούμενων ετών...

Περαιτέρω, με τις ισχύουσες διατάξεις δεν προβλέπεται χρονικός περιορισμός για την κάλυψη των δαπανών με ανάλωση κεφαλαίου, συνεπώς για την κάλυψη της διαφοράς μπορεί να γίνει επίκληση ανάλωσης κεφαλαίου οσωνδήποτε προηγούμενων ετών... Τα εκκαθαριστικά σημειώματα για φορολογικά έτη για τα οποία έχει συμπληρωθεί ο χρόνος παραγραφής αποτελούν πλήρη απόδειξη για τα αναγραφόμενα σε αυτά ποσά χωρίς να απαιτείται η προσκόμιση λοιπών δικαιολογητικών. Τα δεδομένα φορολογικών δηλώσεων που δεν αναγράφονται στο εκκαθαριστικό λαμβάνονται υπ' όψη μόνο μετά από διασταύρωση.

Επίσης, στην περίπτωση που φορολογούμενος επικαλείται κεφάλαια προηγούμενων φορολογικών ετών με σκοπό την ανάλωση και τελικά δεν χρησιμοποιηθούν ή χρησιμοποιηθεί ένα μέρος αυτών, θεωρούνται αδιάθετα και μπορούν να χρησιμοποιηθούν μελλοντικά ως κεφάλαια για κάλυψη προστιθέμενης διαφοράς τεκμηρίου.

Σύμφωνα με τις διατάξεις των παραγράφων 1 έως 3 του άρθρου 34 της ίδιας ΠΟΛ, για τον προσδιορισμό του εισοδήματος συζύγων, ισχύει ότι: "Αν και οι δύο σύζυγοι έχουν τεκμαρτή δαπάνη, η οποία συνολικά και για τους δύο συζύγους υπερβαίνει το φορολογούμενο εισόδημα, στην περίπτωση που η συνολική δαπάνη του ενός συζύγου είναι μεγαλύτερη από το εισόδημα που δηλώθηκε από αυτόν και τα εξαρτώμενα μέλη του και η διαφορά που προκύπτει δεν καλύπτεται με τα ποσά της παρ. 2 του άρθρου 34 που δηλώνονται από τον ίδιο σύζυγο, τότε η διαφορά αυτή ή το υπόλοιπο αυτής μπορεί να καλυφθεί με τα ποσά της ίδιας παρ. 2 του άλλου συζύγου. Όταν και στους δύο συζύγους η διαφορά δεν καλύπτεται, τότε για τον καθένα σύζυγο λαμβάνεται υπόψη η διαφορά που προκύπτει από τις δαπάνες του".

Επειδή, στο άρθρο 67 παρ. 4 του Ν. 4172/2013 ορίζεται ότι: «4. Οι σύζυγοι, κατά τη διάρκεια του γάμου, υποχρεούνται να υποβάλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους στα οποία ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν υπολογίζονται χωριστά στο εισόδημα καθενός συζύγου. Κοινή δήλωση δύνανται να υποβάλουν και τα πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. Στην περίπτωση αυτή έχουν την ίδια φορολογική αντιμετώπιση με τους έγγαμους.

Οι τυχόν ζημίες του εισοδήματος του ενός συζύγου ή μέρους συμφώνου συμβίωσης, δεν συμψηφίζονται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου ή του άλλου μέρους συμφώνου συμβίωσης.

Υπόχρεος υποβολής δήλωσης είναι ο σύζυγος ή το μέρος συμφώνου συμβίωσης, το οποίο δηλώνεται ως υπόχρεος, και για τα εισοδήματα της συζύγου του ή του άλλου μέρους συμφώνου συμβίωσης, αντίστοιχα.

Ειδικότερα, οι σύζυγοι ή τα μέρη συμφώνου συμβίωσης, υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση, ο καθένας για τα εισοδήματά του, εφόσον: α. Έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση ή έχει λυθεί το σύμφωνο συμβίωσης κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή της έγγαμης συμβίωσης ή τη λύση του συμφώνου συμβίωσης φέρει ο φορολογούμενος“ ...

Επειδή, στο άρθρο 1 παρ. 4 της ΠΟΛ.1041/2016 με θέμα «Τύπος και περιεχόμενο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων, φορολογικού έτους 2015, των λοιπών εντύπων και των δικαιολογητικών εγγράφων που υποβάλλονται με αυτή», ορίζεται ότι: «4. Οι σύζυγοι, υποχρεούνται να υποβάλουν κοινή δήλωση για τα εισοδήματά τους εφόσον υφίσταται έγγαμη σχέση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης. Υπόχρεος υποβολής δήλωσης είναι ο σύζυγος και για τα εισοδήματα της συζύγου του. Ειδικότερα, οι σύζυγοι υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση, ο καθένας για τα εισοδήματά του, εφόσον έχει διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης ή ο ένας από τους δύο συζύγους είναι σε κατάσταση πτώχευσης ή έχει υποβληθεί σε δικαστική συμπαράσταση. Το βάρος της απόδειξης για τη διακοπή φέρει ο φορολογούμενος. Απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί η ενημέρωση του Τμήματος – Γραφείου Διοικητικής και Μηχανογραφικής Υποστήριξης της αρμόδιας Δ.Ο.Υ με τις παραπάνω μεταβολές».

Επειδή, απαντώντας σε ερωτήματα Δ.Ο.Υ., το Υπ. Οικονομικών με τα με αριθμό 1020051/389/12.03.2002, 1013980/335/13.02.2003, 1001807/11/08.01.2003 έγγραφά του, διευκρίνισε ότι οι σύζυγοι που υποβάλλουν χωριστή δήλωση φόρου εισοδήματος λόγω διάστασης, μπορούν να επικαλεστούν κεφάλαιο προηγούμενων ετών για κάλυψη τεκμηρίου τους, το οποίο θα προέρχεται μόνο από τα δικά τους εισοδήματα και όχι από το οικογενειακό εισόδημα που προέκυπτε κατά τη διάρκεια της έγγαμης συμβίωσης. Περαιτέρω, εκτός των ανωτέρω στο με αριθμ. 1048601/935/08.06.2005 έγγραφο του Υπ. Οικονομικών αναφέρεται ότι η με υπεύθυνη δήλωση, θεωρημένη από την αστυνομία εξουσιοδότηση του ενός συζύγου από τον άλλο να κάνει χρήση του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος, ενώ είναι σε διάσταση, δεν είναι δυνατή.

Επειδή, εν προκειμένω, στις 02-07-2015, η προσφεύγουσα προσκομίζοντας το υπ' αριθ. ../12-06-2015 διαζευκτήριο, υπέβαλε την υπ' αριθ. /02-07-2015 δήλωση μεταβολής ατομικών στοιχείων φυσικού προσώπου, στο τμήμα μητρώου της Δ.Ο.Υ., με την οποία μετέβαλε την οικογενειακή της κατάσταση από έγγαμη σε διαζευγμένη.

Επειδή, η προσφεύγουσα, στις 23-06-2016 και 19-06-2017, ορθώς, υπέβαλε για τα εισοδήματά της, χωριστά από το σύζυγό της, τις με αριθμό καταχώρησης /23-06-2016 και /19-06-2017 δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, φορολογικών ετών 2015 και 2016 αντίστοιχα, εφόσον είχε διακοπεί η έγγαμη συμβίωση κατά το χρόνο υποβολής των δηλώσεων, βάσει του άρθρου 67 παρ. 4 του Ν. 4172/2013 και της ΠΟΛ.1041/2016.

Επειδή, η προσφεύγουσα, για την κάλυψη της προστιθέμενης διαφοράς των αντικειμενικών δαπανών, δήλωσε στον κωδ. 787 (Ανάλωση Κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλασσόταν από το φόρο), του εντύπου Ε1, ποσά ανάλωσης κεφαλαίων που σχηματίστηκαν από αποταμιεύσεις προηγούμενων συνεχόμενων χρόνων (με εξαίρεση τα τελευταία έτη) και συγκεκριμένα τα φορολογικά έτη 2005 έως 2016, τα οποία φορολογήθηκαν ή απαλλάχθηκαν από το φόρο νόμιμα, προσκομίζοντας, όπως

προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις, σχετικό πίνακα ανάλωσης κεφαλαίων για τα έτη αυτά. Ειδικότερα, η προσφεύγουσα επικαλείται το ποσό των 250.000€ που αφορά στεγαστικό δάνειο που έλαβε το 2005 και ένα μέρος του, δεν χρησιμοποιήθηκε και έμεινε αδιάθετο, έως σήμερα.

Επειδή, ο τρόπος σχηματισμού των κεφαλαίων προηγούμενων ετών, όπως προαναφέρθηκε, προσδιορίζεται αναλυτικά από τις διατάξεις της περ. ζ΄ της παρ. 2 του άρθρου 19 του Ν. 2238/1994, όπως ίσχυε μέχρι και το οικ.έτος 2014 και την περ.ζ΄ της παρ. 2 του άρθρου 34 του Ν. 4172/2013, όπως ισχύει από 01-01-2014 και μετά. Από το σύνολο του φορολογηθέντος κεφαλαίου, η υπόχρεος επικαλείται το ποσό που ανάλωσε και μεταφέρει το υπόλοιπο, για την κάλυψη των τεκμηρίων της.

Επειδή, το συγκεκριμένο στεγαστικό δάνειο έχει ληφθεί για την κάλυψη ή τον περιορισμό του τεκμηρίου αγοράς συγκεκριμένου ακινήτου ή την αποπεράτωση συγκεκριμένης κατοικίας, όπως ανέφερε προφορικά η προσφεύγουσα, η οποία δεν προσκόμισε το συμβόλαιο σύναψης δανείου, ως εκ τούτου, το υπόλοιπο δανείου, ήτοι ποσό 106.307,57€ από τις 250.000€ (το ποσό των 143.692,43€ χρησιμοποιήθηκε τα οικ.έτη 2005, 2006 και 2007 για ανέγερση οικοδομών) που δεν δαπανήθηκε για τον σκοπό που αναφέρεται στη δανειακή σύμβαση, δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη τοκοχρεολητικών δόσεων ή την εξόφληση του υπολοίπου του δανείου ή την κάλυψη άλλων τεκμηρίων, γιατί έχει συναφθεί για ορισμένο σκοπό και μόνο για τον σκοπό αυτό μπορεί να χρησιμοποιηθεί.

Επειδή, το εισόδημα που αναλώνεται από την φορολογούμενη, προσδιορίζεται από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. αφού ληφθούν υπόψη τα πραγματικά περιστατικά και όλα τα υπόλοιπα στοιχεία όπως οικογενειακή κατάσταση, η οικονομική και η κοινωνική της κατάσταση, καθώς και οι αποδεδειγμένες δαπάνες διαβίωσης (Υπ. Οικ. 1022245/16-04-1997), ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., ορθώς, κατά την εκκαθάριση των εν λόγω δηλώσεων δεν έλαβε υπόψη του, το ποσό που είχε δηλώσει η προσφεύγουσα στον κωδ. 787 (Ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε ή απαλλασσόταν από το φόρο) του Εντύπου Ε1 των ως άνω δηλώσεων, (πρβλ τα με αριθμ.1020051/389/12.03.2002, 1013980/335/13.02.2003, 1001807/11/08.01.2003 διευκρινιστικά έγγραφα του Υπ. Οικονομικών).

Επειδή, ειδικότερα, ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., με την έκδοση των προσβαλλόμενων πράξεων, προσδιόρισε για την προσφεύγουσα και συγκεκριμένα για το φορολογικό έτος 2015, συνολικό δηλωθέν εισόδημα ποσού 26.839,44€, προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών, άρθρου 31 του Ν. 4172/2013 ποσού 3.742,93€, συνολικό φορολογητέο εισόδημα ποσού 30.582,37€ και συνολικό ποσό πληρωμής φόρου, ύψους 2.306,88€.

Ενώ, για το φορολογικό έτος 2016, προσδιόρισε συνολικό δηλωθέν εισόδημα ποσού 24.956,58€, προστιθέμενη διαφορά αντικειμενικών δαπανών, άρθρου 31 του Ν. 4172/2013 ποσού 5.606,28€, συνολικό φορολογητέο εισόδημα ποσού 30.562,86€ και συνολικό ποσό πληρωμής φόρου, ύψους 2.792,88€.

Α Π Ο Φ Α Σ Ι Ζ Ο Υ Μ Ε

Την απόρριψη της με ημερομηνία κατάθεσης 09-03-2018 και με αριθμό πρωτ. ενδικοφανούς προσφυγής της με ΑΦΜ

Οριστική φορολογική υποχρέωση του υπόχρεου - καταλογιζόμενο ποσό με βάση την παρούσα απόφαση:

Φορολογικό Έτος 2015

Ποσό πληρωμής : 2.306,88 ευρώ.

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με την από 09/02/2018 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Φορολογικού Έτους 2015 (ΑΧΚ ../..) της Α.Α.Δ.Ε.

Φορολογικό Έτος 2016

Ποσό πληρωμής : 2.792,88 ευρώ.

Το παραπάνω ποσό βεβαιώθηκε με την από 09/02/2018 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Φορολογικού Έτους 2016 (.../..) της Α.Α.Δ.Ε.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ
ΤΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ Α7
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΜΑΒΙΝΙΔΟΥ ΚΥΡΑΤΣΑ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.